

26 ta' Mejju, 1952.

Imballfin :

Is-S.T.O. Dr. L. A. Camilleri, LL.D., *President*;

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Carmelo Degiorgio versus Lorenzo Baldacchino *pt. et uc.*

Lokazzjoni — Board tal-Kera — Cessjoni tal-Lokazzjoni — Emigrant — “Animus Manendi” jew “Non Redeundi”.

Min jemigra għall-Awstralja jmur b'lezz joggħod hemm permanentment jew għal żmien twil, u mhux preżunibbli li jżomm post huwn Malta b'lezz imur joggħod fih jekk u meta jerga' lura.

Għax il-fatt li wiehed li jhalli pajjżu jkollu l-intenzjoni li fil-futur, f'data indefinita, jista' jkun li jirritorna Malta, mhux biżżejjed b'lezz jeshkludi l-“animus manendi” jew “non redeundi”.

Għalldaqstant, fil-każ li wiehed, li jkollu hanut taht idej, jemigra u jhalli dak il-hanut f'idej, hodg' ichu, is-sid għandu dritt jirrikorri quddiem il-Board tal-Kera b'lezz jerga' jichu taht idej dak il-fond.

Il-Qorti, — Rat ir-rikors ta' Carmelo Degiorgio quddiem il-Board li jirregola l-Kera b'lezz jerga' jichu taht idej il-fond nru. 269, St. Paul's Street, Valletta, mikri lil Salvo Baldacchino, għax dana siefer minn Malta u ċeda jew issul-loka l-fond lil huih Lorenzo Baldacchino, bla permess;

Rat id-deċiżjoni mogħtija minn dak il-Board il-20 ta' Marzu 1952, li biha għet milqugħa t-talba, u għall-fini ta' l-iżgumbrament għet mogħti lill-intimat 20 għurnata żmien; u għet ordnat li l-ispejjeż jithallsu mill-intimat nomine; wara li kkunsidra;

Uli l-post kien mikri lil Salvo Baldacchino. Dan emigra għall-Awstralja xi erba' xhur ilu, u qabel ma telaq taħab lir-rikorrent b'lezz il-post idawru fuq huih Lorenzo Baldacchi-

no, u r-rikorrent irrifjuta għax ried il-fond, li kien hanut, għalih;

Illi f'dan il-każ hemm vera ċessjoni ta' lokazzjoni jew tal-fond, kontra l-volontà espressa tar-rikorrent. Il-lum l-intimat nomine, per mezz tad-difensur tiegħu, irid isostni li l-post għadu f'idejn l-insiefer Salvu Baldacchino, għax dan talbu biex iżommulu sakemm jerga' jigi Malta. Din il-prestensjoni hi ja fut li, għax fil-fatt Salvu Baldacchino, qabel emigra, ta ab lir-rikorrent biex idawwar il-kera fuq huh; u mbagħad min jemigra għandu jippreżumi ruhu li mar għal kollox, għax kieku ma jkunx mar bħala emigrant. Il-fatt li Salvu Baldacchino forsi jerga' jigi lura-Malta mhux ta' importanza, għax hu ma marx b'dak il-ħsieb, u l-hanut telqu. Langas huwa ta' importanza l-fatt li Lorenzo Baldacchino, wara li kien siefer huh, offra l-kera u in segwitu ddepożitali għan-nom ta' dana huh, għax dan ma kienx blief tentativ, jew manuvra, biex tivvela ċ-ċessjoni li kienet saret wara d-divjet espress magħmul mis-sid. Infatt Salvu Baldacchino kien jaf li l-post riedu r-rikorrent, u qabel siefer kien messu kkunsinnahulu, u mhux jagħtih lil huh. Imbagħad, indipendentement min kollox, hadd ma jista' jirritjeni li kerrej, meta jemigra — b'dak kollu li l-emigrazzjoni timplika — jista' jkompli a diskapitu tas-sid iżomm post "on the off chance" li jista' jerga' jirritorna pajjiżu;

Rat ir-rikors ta' Lorenzo Baldacchino proprio et nomine quddiem din il-Qorti, fejn talab li s-sentenza fuq imsemmija tiġi revokata, billi tiġi miċhuda t-talba tar-rikorrent Carmelo Degiorgio, b'ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tiegħu;

Omissis;

Rat in-nota fil-fol. 12, li biha Salvatore Baldacchino, billi reġa' lura f'Malta, assuma l-atti, u eċċepixxa.....;

Omissis;

Ikkunsidrat;

III Irriżulta b'mod soddisfacenti li f'Settembru 1951 l-imsemmi Salvatore Baldacchino mar l-Awstralja bl-intenzjoni li jstb ix-xogħol hemm, billi hawnhekk għas-sengħa tiegħu kien skarsa. Qabel ma mar huwa ried iċċedi l-lokazzjoni tal-post imsemmi fir-rikors lil huh Lorenzo Baldacchino, iżda s-sid, Carmelo Degiorgio ma riedx jaċċetta li ssir dik iċ-ċes-

sjoni, billi kellu bżonn il-post u riedu għalih. Salvatore Baldacchino, għalkemm kellu dak id-divjet tas-sid, qabel s'efer ta l-post lil huh Lorenzo; u dan il-fatt jikkostitwixxi ċessjoni ta' lokazzjoni, kif irritonet s-sentenza appellata. Il-pretensjoni avanzata mil-appellanti mhix ta' min jilqaghha, billi min s'efer għal-Awstralja jmur biex joqghod hemm permanentement jew għal żmien twil, u mhux prezumbili li jżomm post hawn Malta biex imur joqghod fih jekk u meta jerga' lura. Hu principju accettat minn awturi ta' Dritt Internazzjonali Privat il-fatt li b'iedem li jhalli pajjiżu jkollu xi intenzjoni: l, fil-futur, f'data indefinita, jista' jkun li jerga' jirritorna, ma hux biżżejjed biex jeskludi l-"animus manendi" jew "non redeundi" (ara każijiet citati fil-Hibbert, International Private Law or Conflict of Laws, 1918 edit., pag. 11 et seq.). Ix-xhieda ta' Salvatore u Lorenzo Baldacchino quddiem din il-Qort' mhix accettabili; mhux biss inħabba ċ-ċirkostanza fuq imsemmija, iżda anki billi d-diportament tagħhom waqt d'k ix-xhieda ma kienx soddisfaċenti;

Għaldaqshekk;

T'rrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata, li-ispejjeż kontra l-appellanti Salvatore u Lorenzo Baldacchino: b'dana però, li t-terminu ta' 20 gurnata, impost b'dik is-sentenza, għandu jb'da jgħaddi mil-hum.